

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 kwietnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Mariola Szmajduch
Protokolant:	Anna Krzyszkowska

po rozpoznaniu w dniu 14 kwietnia 2015 r. w Gliwicach

sprawy W. B. (B.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania W. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 27 listopada 2014 r. **nr** (...)

- zmienia zaskarżoną decyzję, w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu W. B. prawo do emerytury poczynając od 8 października 2014 roku;
- zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na rzecz ubezpieczonego kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

(-) SSO Mariola Szmajduch

Sygn. akt. VIII U 116/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 27 listopada 2014r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu W. B. prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym 60 lat. Powołując się na art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych organ rentowy wskazał, że ubezpieczony na dzień 1 stycznia 1999r. nie udowodnił wymaganego 15 – letniego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach a jedynie 6 lat, 7 miesięcy i 14 dni takiej pracy.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczony domagał się jej zmiany i przyznania mu prawa do spornego świadczenia. Podniósł, iż posiada wymagany okres zatrudnienia w szczególnych warunkach, gdyż w okresie od 9 września 1974r. do 30 czerwca 1982r., z pominięciem okresu odbywania zasadniczej służby wojskowej, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracował jako mechanik samochodowy w kanałach remontowych w Miejskim

Przedsiębiorstwie Usług (...) w G., natomiast w okresie od 8 lipca 1982r. do 31 sierpnia 1992r. pracował w Przedsiębiorstwie (...) w T. jako kierowca samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. Ubezpieczony wskazał, iż fakt wykonywania pracy w warunkach szczególnych może udowodnić na podstawie zeznań świadków.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Organ rentowy podniósł, iż w dacie złożenia wniosku ubezpieczony nie ukończył 60 lat, a wymagany wiek osiągnął 8 października 2014r. ZUS wskazał nadto, iż nie uznał za pracę w warunkach szczególnych okresów zatrudnienia w Miejskim Przedsiębiorstwie Usług (...) w G. od 9 września 1974r. do 30 czerwca 1982r. z pominięciem okresu zasadniczej służby wojskowej (27 października 1975- 14 lipiec 1976) oraz w Przedsiębiorstwie (...) w T. od 8 lipca 1982r. do 31 sierpnia 1992r. z pominięciem okresu urlopu wychowawczego od 15 sierpnia 1991r. do 31 sierpnia 1992r., gdyż ubezpieczony nie przedłożył świadectw wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

Sąd Okręgowy w Gliwicach ustalił:

Ubezpieczony W. B. urodził się (...) Wiek 60 lat osiągnął 8 października 2014r.

W dniu 8 września 2014r. ubezpieczony złożył wniosek o przyznanie mu prawa do emerytury z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

Zaskarżoną decyzją z dnia 27 listopada 2014r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu W. B. prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym 60 lat, z uwagi na brak wymaganego 15 – letniego okresu zatrudnienia w szczególnych.

ZUS ustalił, iż ubezpieczony na dzień 31 grudnia 1999r. posiada 28 lat, 6 miesięcy i 8 dni okresów składkowych i nieskładkowych.

Do pracy w warunkach szczególnych organ rentowy uwzględnił ubezpieczonemu 6 lat, 7 miesięcy i 14 dni takiej pracy.

Do pracy w warunkach szczególnych ZUS nie uwzględnił ubezpieczonemu okresu zatrudnienia w Miejskim Przedsiębiorstwie Usług (...) w G. od 9 września 1974r. do 30 czerwca 1982r. oraz w Przedsiębiorstwie (...) w T. od 8 lipca 1982r. do 31 sierpnia 1992r.

Sąd ustalił, iż W. B. w okresie od 9 września 1974r. do 30 czerwca 1982r. był zatrudniony w Miejskim Przedsiębiorstwie Usług (...) w G.. W czasie tego zatrudnienia odbywał w okresie od 27 października 1975r. do 14 lipca 1976r. zasadniczą służbę wojskową. Do pracy powrócił od 14 sierpnia 1976r.

Miejskie Przedsiębiorstwo Usług (...) w G. przekształciło się w (...) Sp. z o.o. Zakład dysponuje 80 samochodami służącymi do wywozu nieczystości, śmieci, do akcji zimowej, do czyszczenia ulic.

W okresie spornym w zakładzie były 2 kanały remontowe, gdzie pracowało 20 mechaników, obecnie ta liczba zmniejszyła się do 6. Praca mechaników polegała na remoncie skrzyń biegów, tylnych mostów, resorów, silników, wymianie opon, spawaniu. W tym okresie zakład nie kupował nowych pojazdów wszystkie były używane i po przeglądzie dopuszczane do ruchu. Kanały były zadaszone, miały około 1 m szerokości i długości 5-6 m. Pracownicy pracowali, w błocie, w wodzie, w oparach spalin, w zmiennych warunkach atmosferycznych. Dostawali dodatek szkodliwy.

Praca była wykonywana na ogół w kanałach przez co najmniej 8 godzin dziennie a często w zależności od potrzeby także w nadgodzinach. Kanały opuszczało się w celu przyniesienia narzędzi. Jedynie sporadycznie usuwano awarie na trasie. Poza kanałem składano także skrzynie biegów. Poza kanałem pracowali jedynie elektrycy warsztatowi.

Ubezpieczony w okresie spornym pracował na stanowisku mechanika samochodowego. Poza okresem odbywania zasadniczej służby wojskowej cały czas pracował jako mechanik w kanałach przy remoncie pojazdów. Nie był

kierowany do innych prac. Ubezpieczony awansował na stanowisko brygadzysty, jednak zakres jego obowiązków nie zmienił się, a doszedł mu jedynie obowiązek nadzorowania pracowników i podziału pracy.

W spornym okresie zatrudnienia wraz z ubezpieczonym pracował świadek J. K. (1), który pracuje w tym zakładzie od 1969r. do dnia dzisiejszego jako mechanik samochodowy.

Dalej Sąd ustalił, iż w okresie od 8 lipca 1982r. do 31 sierpnia 1992r. W. B. był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w T.. W tym czasie od 15 sierpnia 1991r. do 31 sierpnia 1992r. korzystał z urlopu wychowawczego.

Zakład ten świadczył usługi transportowe dla Zjednoczenia (...) w G.. Ubezpieczony pracował w bazie w T. dla (...) Zakładów (...) z siedzibą w B.. Na bazie było około 30 samochodów ciężarowych: T., B., wszystkie o masie powyżej 3,5 ton. Nadto był jeden Ż. i był to samochód kierownika. Na bazie mieściły się warsztaty mechaniczne gdzie samochody były naprawiane.

Kierowcy, w tym ubezpieczony, wozili samochodami urobek do kruszarni a nadkład na zwałowisko. Ubezpieczony w okresie spornym, poza okresem urlopu wychowawczego, był zatrudniony wyłącznie jako kierowca, stale i w pełnym wymiarze, co najmniej po 8 godzin, a zdarzało się że i po 12 godzin. Kierowcy dostawali dodatki szkodliwe, mleko, posiłki regeneracyjne.

Ubezpieczony prowadził T. i B. tj. auta o ładowności odpowiednio 8 i 30 ton. Nigdy nie kierował Ż. Nie wykonywał żadnych innych obowiązków poza obowiązkami kierowcy samochodu ciężarowego.

W powyższym okresie zatrudnienia wraz z ubezpieczonym pracował świadek S. M. (1), kierowca samochodu ciężarowego powyżej 3,5 ton. Świadek otrzymał świadectwo pracy w szczególnych warunkach i pobiera emeryturę z obniżonego wieku. Nadto w tym okresie z ubezpieczonym pracował świadek J. K. (2), elektromechanik, który widywał ubezpieczonego codziennie, gdy ten stawał się na warsztat do bieżącej obsługi samochodu.

Sąd ustalił, iż ubezpieczony legitymuje na dzień 1 stycznia 1999r. okresem składkowym i nieskładkowym w wymiarze 28 lat, 6 miesięcy i 8 dni.

Bezsporne było, że ubezpieczony ukończył 60 lat życia z dniem 8 października 2014r. i nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego.

Powyższe okoliczności Sąd ustalił na podstawie akt organu rentowego, akt osobowych ubezpieczonego z Przedsiębiorstwa (...) w G. (k.30) oraz z Miejskiego Przedsiębiorstwa Usług (...) w G. (k.38), zeznań świadków: S. M. (2) (nagranie z rozprawy z dnia 14 kwietnia 2015r. min. 10.36 i n. k.49), J. K. (2) (nagranie z rozprawy z dnia 14 kwietnia 2015r. min. 18.58 i n. k.49) i J. K. (1) (nagranie z rozprawy z dnia 14 kwietnia 2015r. min. 28.26 i n. k.49), Odnośnie rodzaju pracy wykonywanej przez ubezpieczonego Sąd dał wiarę jego twierdzeniom, które zostały potwierdzone przez zeznania świadków. Świadczenie pracowali razem z ubezpieczonym w spornych okresach zatrudnienia, posiadają zatem szczegółową wiedzę na temat miejsca i charakteru wykonywanej przez odwołującego pracy.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie.

Stosownie do treści art. 32 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. j. Dz. U. z 2013r., poz. 1440 ze zm.) w powiązaniu z § 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz.43 ze zm.) ubezpieczonym mężczyznom urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949r. będącym pracownikami zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przy pracach wymienionych w wykazie A, przysługuje prawo do emerytury w razie łącznego spełnienia następujących warunków:

1. osiągnięcia wieku emerytalnego 60 lat

2. posiadania wymaganego okresu zatrudnienia wynoszącego 25 lat, w tym

co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zgodnie z treścią § 2 ust. 1 powołanego rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w tym akcie prawnym są okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Z kolei zgodnie z treścią art. 184 ust 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz

2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

W myśl art. 184 ust. 2 ustawy – w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2013r. tj. w dacie złożenia wniosku oraz wydania zaskarżonej decyzji – emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Na podstawie tego przepisu, prawo do emerytury w obniżonym wieku, przysługuje ubezpieczonemu, który w dniu wejścia w życie ustawy tj. w dniu 1 stycznia 1999r. spełnił warunki w zakresie posiadania ogólnego stażu pracy oraz pracy wykonywanej w warunkach szczególnych a nie osiągnął wymaganego wieku.

Okoliczność sporna w przedmiotowej sprawie dotyczyła posiadania przez ubezpieczonego (na dzień 1 stycznia 1999r.) wymaganego 15 letniego okresu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych, bowiem organ rentowy uwzględnił mu jedynie 6 lat, 7 miesięcy i 14 dni takiej pracy.

Przeprowadzone w niniejszej sprawie postępowanie dowodowe wykazało, że ubezpieczony legitymuje się wymaganym 15 letnim okresem pracy wykonywanej w warunkach szczególnych, bowiem do takiej pracy należało zaliczyć mu sporne okresy zatrudnienia w Miejskim Przedsiębiorstwie Usług (...) w G. od 9 września 1974r. do 30 czerwca 1982r. z pominięciem okresu odbywania zasadniczej służby wojskowej oraz w Przedsiębiorstwie (...) w T. od 8 lipca 1982r. do 31 sierpnia 1992r. z pominięciem okresu urlopu wychowawczego.

Z materiału dowodowego wynika, że w okresie zatrudnienia w Miejskim Przedsiębiorstwie Usług (...) w G. W. B., poza okresem odbywania zasadniczej służby wojskowej, pracował cały czas na stanowisku mechanika samochodowego wykonującego prace w kanałach remontowych. Jego praca polegała na remoncie skrzyń biegów, tylnych mostów, resorów, silników, wymianie opon. Pracował w zmiennych warunkach atmosferycznych i w oparach spalin. Taką pracę wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy przez co najmniej 8 godzin dziennie a często w nadgodzinach. Jedynie sporadycznie wykonywał pracę poza kanałem. Również w okresie kiedy był brygadzystą zakres jego obowiązków się nie zmienił a doszedł mu jedynie obowiązek nadzorowania pracowników i podziału pracy.

Z kolei w Przedsiębiorstwie (...) w T. od 8 lipca 1982r. do 31 sierpnia 1992r. W. B. pracował cały czas, z pominięciem okresu urlopu wychowawczego, jako kierowca samochodów ciężarowych powyżej 3,5 tony, w bazie w T.. Świadczył usługi transportowe dla (...) Zakładów (...) z siedzibą w B., wożąc urobek do kruszarni a nadkład na zwałowisko. Ubezpieczony prowadził T. i B. tj. auta o ładowności odpowiednio 8 i 30 ton. Taką pracę wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, co najmniej po 8 godzin, a nawet po 12 godzin. Nigdy nie kierował Ż., nie wykonywał żadnych innych obowiązków poza obowiązkami kierowcy samochodu ciężarowego.

Wykonywane przez ubezpieczonego prace w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych lub szynowych, są wymienione pod poz. 16, działu XIV, wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz.43 ze zm.), zawierającego wykaz prac w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego.

Z kolei wykonywane przez ubezpieczonego prace kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, są wymienione pod poz. 2, działu VIII, wykazu A, stanowiącego załącznik do wymienionego rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r.

Bez znaczenia pozostaje przy tym fakt, że ubezpieczony nie przedłożył za okresy sporne świadectwa pracy w szczególnych warunkach. Fakt wykonywania takiej pracy został wykazany w postępowaniu sądowym za pomocą innych dowodów. W postępowaniu odwoławczym przed Sądem nie obowiązują bowiem ograniczenia dowodowe jakie występują w postępowaniu o świadczenia emerytalno-rentowe przed organem rentowym, a Sąd może ustalić okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość jak: okresy zatrudnienia, w tym wykonywanie pracy w warunkach szczególnych, za pomocą wszelkich środków dowodowych, przewidzianych w kodeksie postępowania cywilnego (por. uchwała Sądu Najwyższego z 10 marca 1984r. III UZP 6/84, uchwała Sądu Najwyższego z 21 września 1984r. III UZP 48/84, wyrok Sądu Najwyższego z 7 grudnia 2006r., I UK 179/06, LEX nr 342283).

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków potwierdzającym taki charakter jego pracy, uznając te dowody za spójne logiczne i wzajemnie się uzupełniające.

Mając powyższe na uwadze – po uwzględnieniu do pracy wykonywanej w szczególnych warunkach okresu uznanego przez ZUS oraz okresów spornych – należało uznać, że W. B. legitymuje się na dzień 1 stycznia 1999r. wymaganym 15 letnim okresem pracy w warunkach szczególnych.

Kwestia posiadania przez ubezpieczonego ponad 25 letniego okresu składkowego i nieskładkowego nie była przedmiotem sporu. Nie było także sporne, iż odwołujący nie jest członkiem OFE i na dzień wydania zaskarżonej decyzji ukończył wymagany wiek 60 lat. Bez znaczenia jest przy tym, że ubezpieczony osiągnął wymagany wiek już po złożeniu wniosku o prawo do świadczenia, bowiem w dacie wydania decyzji przesłanka ta została spełniona.

Mając powyższe na uwadze Sąd, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury poczynając od dnia 8 października 2014r. tj. z dniem osiągnięcia wieku emerytalnego.

O kosztach orzeczono w punkcie drugim orzeczenia, po myśli art. 98 k.p.c. w związku z § 11 ust 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.)

SSO Mariola Szmajduch